

קנביס וכאב

עיל"ם – כנס חורף 2018

ד"ר יונתן (ג'וני) גרינפלד
נוירולוג \ טיפול תומך
המרכז הרפואי אסף הרופא, צריפין

קנביס וכאב

עיל"ם – כנס חורף 2018

ד"ר יונתן (ג'וני) גרינפלד
נוירולוג \ טיפול תומך
המרכז הרפואי אסף הרופא, צריפין

גילוי נאות:

יועץ לחברת MGC pharmaceuticals
הרצאות בשכר: חברת Better; תיקון עולם

ראשי פרקים:

- הקנאביס ורפואה – בראשי פרקים
- כאב בעיני הרפואה – בראשי פרקים
- קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018
- מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

- האנושות עושה שימוש רפואי בקנאביס מקדמה דנא
- השימוש הרפואי בקנאביס מתקיים בזמננו בנקודת הממשק בין העידן המאופיין ב"מדיקליזציה" יתירה, לבין העידן שקדם לתהליך זה.
- שאלת השימוש הרפואי בקנאביס כפופה כיום לבחינה בהיבטים רבים, ולא נשפטת רק לנוכח תצפיות אודות השפעתו על רווחת האדם הלוקה בבריאותו.
- במדעים המשמשים את הרפואה כבסיס תיאורתי לביאור תהליכים ותופעות רלוונטיות, ולמתן תוקף ערכי, יש כיום מידע המעניק עוגן לשימשו הרפואי בקנאביס.
- נכון לעכשיו קיים קושי להטמיע שימוש בקנאביס בתוך התרבות הרפואית המוסדית בת זמננו.

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

מדיקליזציה (באנגלית - "Medicalization") פירושה מתן מענה רפואי בנושאים חברתיים או התנהגותיים של היחיד או החברה. למעשה, המדיקליזציה מהווה תיאור של תהליכים חברתיים במסגרתם תופעות שנתפשו בעין הציבורית כתופעות בעלות ערך חברתי, משפטי או מוסרי, נתפשות בעין זו בראש ובראשונה כבעיות רפואיות. מדובר על תהליך חברתי המכיל התנהגויות ומצבים מחיי היום יום אשר הוגדרו כלא רפואיים בתחילה, אך לאחר מכן מוגדרים מחדש כמחלה או כהפרעה, **ומכאן עוברים לניתוח, טיפול ומניעה של האוטוריטה הרפואית.**

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

מדיקליזציה מתרחשת כאשר תפישות חברתיות עוברות לשיפוטו של הממסד הרפואי על כל שלוחותיו, ויחד הם מקיימים סוג של פיקוח חברתי. בעבר היה מקובל כי הפיקוח החברתי על מצבים חברתיים יעשה על ידי מוסדות מסורתיים של דת ומשפט, אך לאורך ההיסטוריה חוקרים מצאו, כי הפיקוח עבר בהדרגה לידי הממסד הרפואי וזאת על ידי ניכוס שלטון האמת. כך שלמעשה, אבחון מתוך עולם הרפואה נתפש בעיני החברה כפירוש האבסולוטי של המצב החברתי הן מבחינה מוסרית והן מהבחינה האובייקטיבית.

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

מדיקליזציה מתרחשת כאשר תפישות חברתיות עוברות לשיפוטו של הממסד הרפואי על כל שלוחותיו, ויחד הם מקיימים סוג של פיקוח חברתי. **בעבר היה מקובל כי הפיקוח החברתי על מצבים חברתיים יעשה על ידי מוסדות מסורתיים של דת ומשפט, אך לאורך ההיסטוריה חוקרים מצאו, כי הפיקוח עבר בהדרגה לידי הממסד הרפואי וזאת על ידי ניכוס שלטון האמת.** כך שלמעשה, אבחון מתוך עולם הרפואה נתפש בעיני החברה כפירוש האבסולוטי של המצב החברתי הן מבחינה מוסרית והן מהבחינה האובייקטיבית.

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

מדיקליזציה מתרחשת כאשר תפישות חברתיות עוברות לשיפוטו של הממסד הרפואי על כל שלוחותיו, ויחד הם מקיימים סוג של פיקוח חברתי. בעבר היה מקובל כי הפיקוח החברתי על מצבים חברתיים יעשה על ידי מוסדות מסורתיים של דת ומשפט, אך לאורך ההיסטוריה חוקרים מצאו, כי הפיקוח עבר בהדרגה לידי הממסד הרפואי וזאת על ידי ניכוס שלטון האמת. **כך שלמעשה, אבחון מתוך עולם הרפואה נתפש בעיני החברה כפירוש האבסולוטי של המצב החברתי הן מבחינה מוסרית והן מהבחינה האובייקטיבית.**

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

עד להתפתחות הממסד הרפואי, רוב התשובות למצבים /בעיות חברתיות ניתנו על ידי ממסדי הדת השונים כמו הכומר בנצרות או הרב ביהדות, אך כשחל שינוי בהגדרה של מצבים שונים ממצב של חטא או פשע למצב של מחלה או הפרעה, הבעיה עברה לניתוח, טיפול ומיגור של הממסד הרפואי אשר מקבל את הבעלות עליה.

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

- האנושות עושה שימוש רפואי בקנאביס מקדמה דנא
- השימוש הרפואי בקנאביס מתקיים בזמננו בנקודת הממשק בין העידן המאופיין ב"מדיקליזציה" יתירה, לבין העידן שקדם לתהליך זה.
- שאלת השימוש הרפואי בקנאביס כפופה כיום לבחינה בהיבטים רבים, ולא נשפטת רק לנוכח תצפיות אודות השפעתו על רווחת האדם הלוקה בבריאותו.
- במדעים המשמשים את הרפואה כבסיס תיאורתי לביאור תהליכים ותופעות רלוונטיות, ולמתן תוקף ערכי, יש כיום מידע המעניק עוגן לשימשו הרפואי בקנאביס.
- נכון לעכשיו קיים קושי להטמיע שימוש בקנאביס בתוך התרבות הרפואית המוסדית בת זמננו.

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

- האנושות עושה שימוש רפואי בקנאביס מקדמה דנא
- השימוש הרפואי בקנאביס מתקיים בזמננו בנקודת הממשק בין העידן המאופיין ב"מדיקליזציה" יתירה, לבין העידן שקדם לתהליך זה.
- **שאלת השימוש הרפואי בקנאביס כפופה כיום לבחינה בהיבטים רבים, ולא נשפטת רק לנוכח תצפיות אודות השפעתו על רווחת האדם הלוקה בבריאותו.**
- במדעים המשמשים את הרפואה כבסיס תיאורתי לביאור תהליכים ותופעות רלוונטיות, ולמתן תוקף ערכי, יש כיום מידע המעניק עוגן לשימשו הרפואי בקנאביס.
- נכון לעכשיו קיים קושי להטמיע שימוש בקנאביס בתוך התרבות הרפואית המוסדית בת זמננו.

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

למשל, נבחנים היבטים מוסריים ומשפטיים כפי שמתבטא התיוג של כסם מסוכן, בהיבט החברתי הוא נתפס בצורה שונה על ידי ציבור רחב מחוץ לממסד הרפואי בהשוואה לאופן שבו בוחנים אותו בעיני הרפואה, הוא נבחן במונחים ערכיים – תרבותיים כ"טבעי" להבדיל מ"כימי",

נכון לעכשיו קיים קושי להטמיע שימוש בקנאביס בתוך התרבות הרפואית המוסדית בת זמננו.

פיין
נו.

האנ
השי
ב"מ
שאי
נשכ
במז
רלוו
בקנ

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

למשל, נבחנים היבטים מוסריים ומשפטיים כפי שמתבטא התיוג של כסם מסוכן, בהיבט החברתי הוא נתפס בצורה שונה על ידי ציבור רחב מחוץ לממסד הרפואי בהשוואה לאופן שבו בוחנים אותו בעיני הרפואה, הוא נבחן במונחים ערכיים – תרבותיים כ"טבעי" להבדיל מ"כימי", וכמובן, הוא נבחן בהיבט הרפואי – מדעי... כצמח המכיל מולקולות עם פעילות ביולוגית הנבחנת בכלים של המדע המודרני – ביוכימיה, פיזיולוגיה, וכו'...

פיין

נו.

- האנ
- השי
- ב"מ
- שאי
- נשפ
- במז
- רלוו
- בקנ
- נכון
- המוס

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

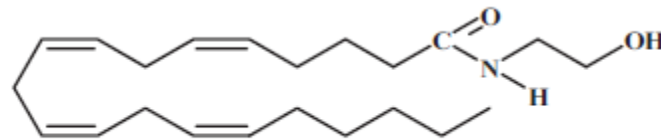
- האנושות עושה שימוש רפואי בקנאביס מקדמה דנא
- השימוש הרפואי בקנאביס מתקיים בזמננו בנקודת הממשק בין העידן המאופיין ב"מדיקליזציה" יתירה, לבין העידן שקדם לתהליך זה.
- שאלת השימוש הרפואי בקנאביס כפופה כיום לבחינה בהיבטים רבים, ולא נשפטת רק לנוכח תצפיות אודות השפעתו על רווחת האדם הלוקה בבריאותו.
- **במדעים המשמשים את הרפואה כבסיס תיאורתי לביאור תהליכים ותופעות רלוונטיות, ולמתן תוקף ערכי, יש כיום מידע המעניק עוגן לשימשו הרפואי בקנאביס.**
- נכון לעכשיו קיים קושי להטמיע שימוש בקנאביס בתוך התרבות הרפואית המוסדית בת זמננו.

1. זהו מרכיבים בקנביס המכונים "קנבינואידים" (cannabinoids)

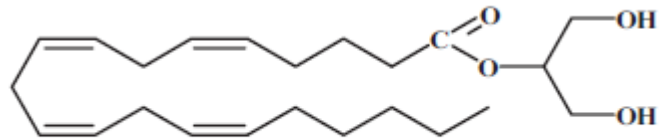
2. זהו רצפטורים לקנבינואידים CB1 ו- CB2

3. זהו ליגנדים אנדוגניים לרצפטורים הקנבינואידיים

N-arachidonylethanolamine named **anandamide** from the Sanskrit for "eternal bliss" synthesized on August 20, 1992

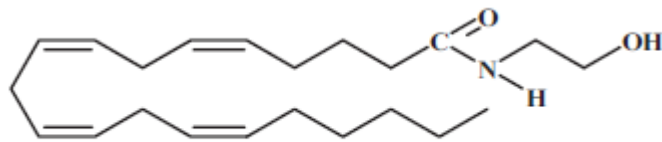

anandamide

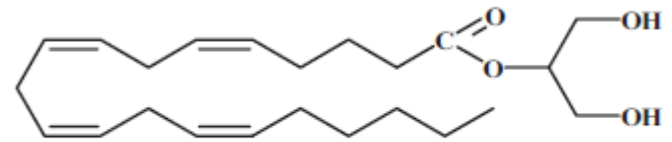

2-arachidonoyl glycerol

1. זהו מרכיבים בקנביס המכונים "קנבינואידים" (cannabinoids)
2. זהו רצפטורים לקנבינואידים CB1 ו- CB2
3. זהו ליגנדים אנדוגניים לרצפטורים הקנבינואידיים
4. אופיין אנזים המעורב בפינוי הקנבינואידים האנדוגניים
fatty acid amide hydrolase (FAAH) ויש כיום בפיתוח תרופות לעיכוב שלו שמראים פעילות ביולוגית.

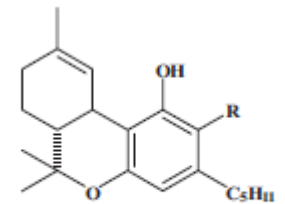
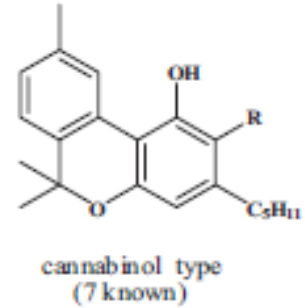

anandamide

2-arachidonoyl glycerol

- 1899 – isolation of cannabitol, the 1st cannabinoid to be identified.
- 1963 – isolation and determination of structure and stereochemistry of cannabidiol
- 1964 – isolation and determination of structure and stereochemistry of tetrahydrocannabinol (Δ^9 -THC)
- 1988 – identification of specific cannabinoid receptor in rat brain
- 1992 – isolation of anandamide (N-arachidonylethanolamine), named from the Sanskrit for “eternal bliss.”

R = H, Δ^9 -tetrahydrocannabinol (Δ^9 -THC)
R = COOH, Δ^9 -tetrahydrocannabinolic acid (Δ^9 -THCA)

הקנאביס ורפואה – ראשי פרקים

- האנושות עושה שימוש רפואי בקנאביס מקדמה דנא
- השימוש הרפואי בקנאביס מתקיים בזמננו בנקודת הממשק בין העידן המאופיין ב"מדיקליזציה" יתירה, לבין העידן שקדם לתהליך זה.
- שאלת השימוש הרפואי בקנאביס כפופה כיום לבחינה בהיבטים רבים, ולא נשפטת רק לנוכח תצפיות אודות השפעתו על רווחת האדם הלוקה בבריאותו.
- במדעים המשמשים את הרפואה כבסיס תיאורתי לביאור תהליכים ותופעות רלוונטיות, ולמתן תוקף ערכי, יש כיום מידע המעניק עוגן לשימשו הרפואי בקנאביס.
- נכון לעכשיו קיים קושי להטמיע שימוש בקנאביס בתוך התרבות הרפואית המוסדית בת זמננו.

PERSPECTIVE

Evidence-based medicine in practice

Linked Comment: www.youtube.com/IJCPeditorial

Linked Comment: Citrome. *Int J Clin Pract* 2011; 65: 634–5.

“Evidence-based medicine has been usefully defined as ‘the conscientious and judicious use of current best evidence from clinical care research in the management of individual patients’.”

R. Duggal,¹ D. B. Menkes

Hauora Waikato, Hamilton, New Zealand

Waikato Clinical School, University of Auckland,

Hamilton, New Zealand

Email: rishi.duggal@hauorawaikato.org.nz

PERSPECTIVE

Evidence-based medicine in practice

Linked Comment: www.youtube.com/IJCPeditorial

Linked Comment: Citrome. *Int J Clin Pract* 2011; 65: 634–5.

“Sackett emphasized that research-derived evidence needed combining with clinical expertise to achieve evidence-based practice (EBP).”

Clinical expertise is broadly defined and includes individual clinician experience together with consideration of patient rights and preferences.

R. Duggal,¹ D. B. Menkes
Hauora Waikato, Hamilton, New Zealand
Waikato Clinical School, University of Auckland,
Hamilton, New Zealand
Email: rishi.duggal@hauorawaikato.org.nz

PERSPECTIVE

Evidence-based medicine in practice

Linked Comment: www.youtube.com/IJCPeditorial

Linked Comment: Citrome. *Int J Clin Pract* 2011; 65: 634–5.

“EBP defined in this way appears to be a sensible way of combining experimental and experiential evidence. Unfortunately, ‘EBM’ and ‘EBP’ are often used interchangeably, leading to confusion.”

R. Duggal,¹ D. B. Menkes

Hauora Waikato, Hamilton, New Zealand

Waikato Clinical School, University of Auckland,

Hamilton, New Zealand

Email: rishi.duggal@hauorawaikato.org.nz

PERSPECTIVE

Evidence-based medicine in practice

Linked Comment: www.youtube.com/IJCPeditorial

Linked Comment: Citrome. *Int J Clin Pract* 2011; 65: 634–5.

“EBM, as defined, focuses only on research evidence and, in contrast to EBP (Evidence Based Practice), does not extend to other factors in clinical decision-making.”

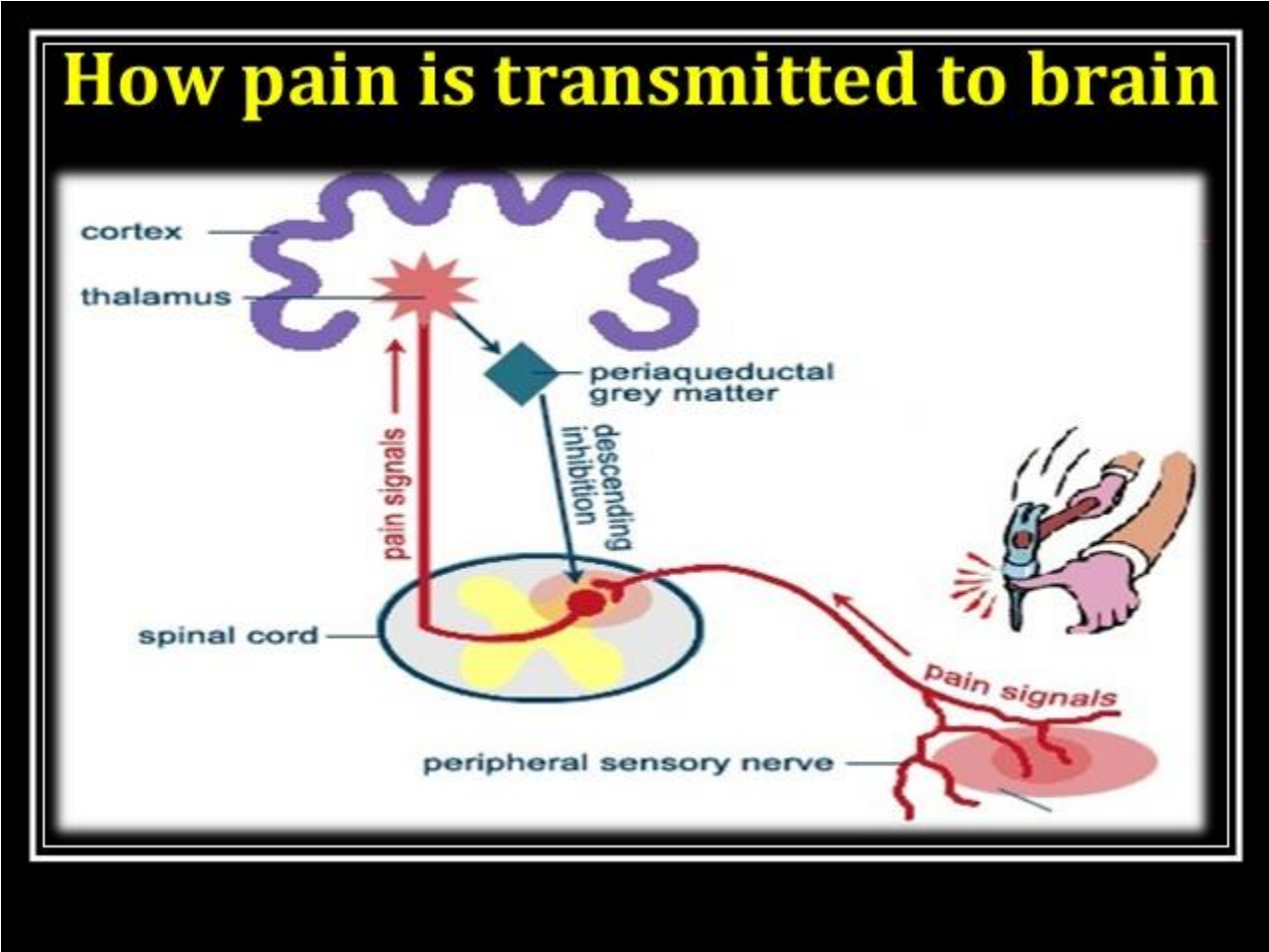
R. Duggal,¹ D. B. Menkes
Hauora Waikato, Hamilton, New Zealand
Waikato Clinical School, University of Auckland,
Hamilton, New Zealand
Email: rishi.duggal@hauorawaikato.org.nz

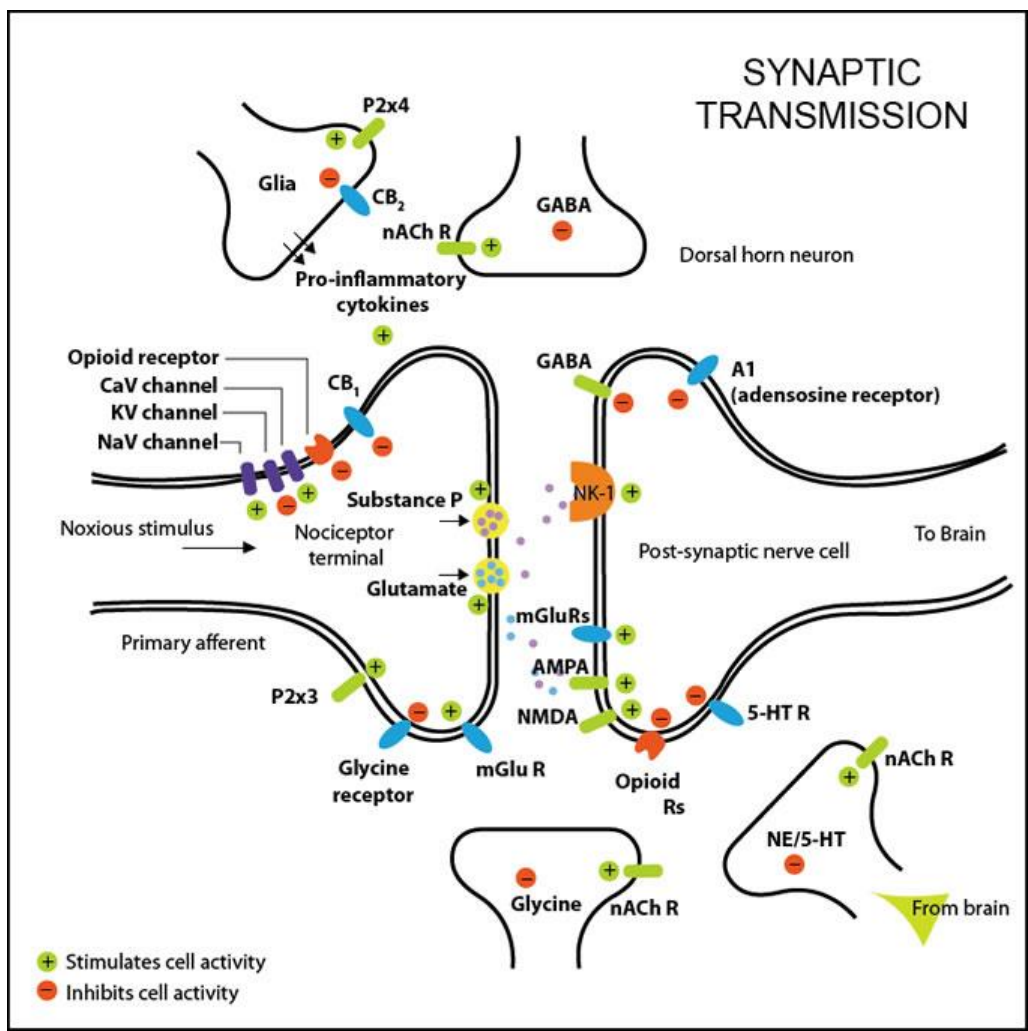
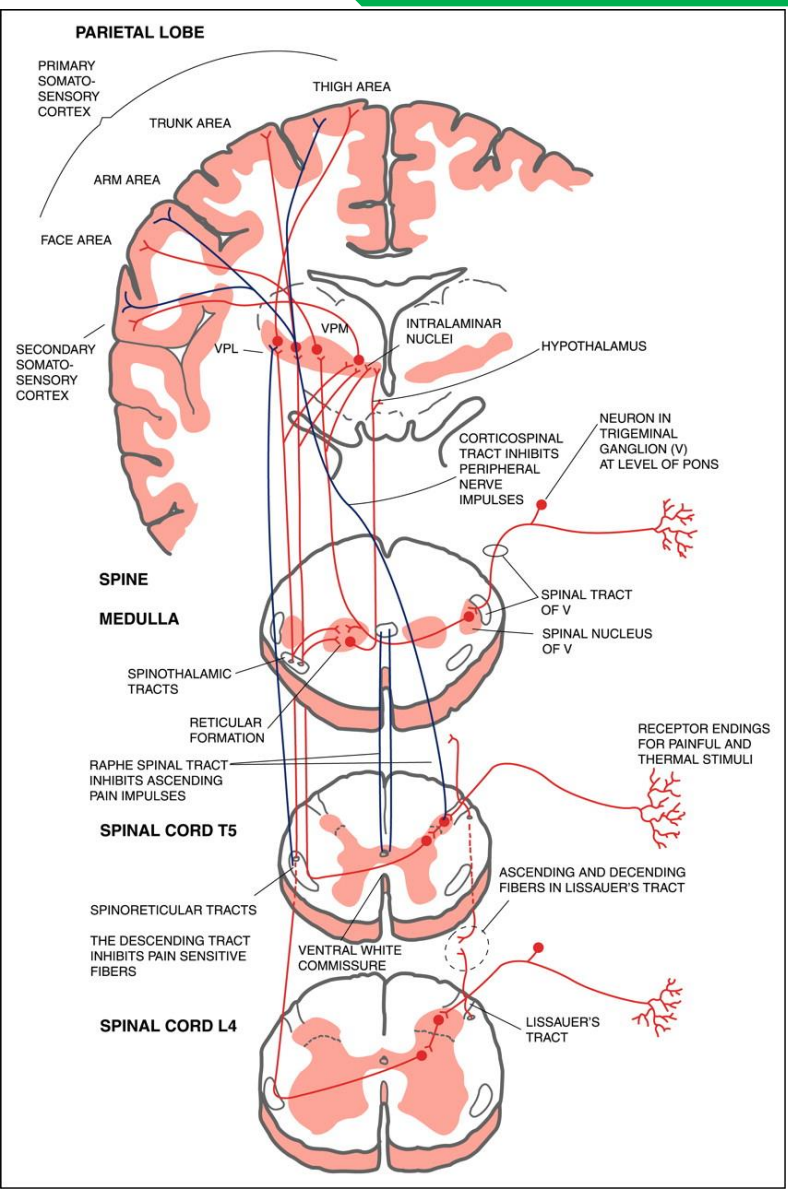
כאב בעיני הרפואה – ראשי פרקים

- בהיבט הקליני הכאב מוכר ומוגדר כחוויה סובייקטיבית
- מושג הכאב מתייחס למגוון רחב של חוויות
- חקר הכאב המודרני מסתייע במידע נוירופיזיולוגי ונוירופסיכולוגי
- תופעת הכאב מוכרת ברפואה המודרנית כאתגר משמעותי, מרכזי, בהיקף נרחב אשר אינו זוכה עדיין למענה מספק

כאב בעיני הרפואה – ראשי פרקים

כאב בעיני הרפואה – ראשי פרקים

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

www.health.gov.il

המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות
אגף הרוקחות
Pharmaceutical Division

שם הנוהל: רישיונות לשימוש בקנביס			
תאריך: מרץ 2013	מספר הנוהל: 106	עדכון מספר 2 : יולי 2014 עדכון 3 : יולי 2015	עמוד 1 מתוך 10

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

1. רקע:

קנביס אינו תרופה, אינו רשום כתרופה, ויעילותו ובטיחותו בשימוש למטרות רפואיות טרם הוכחו. יחד עם זאת קיימות עדויות לכך שקנביס עשוי לסייע לחולים הסובלים ממצבים רפואיים מסוימים, ולהקל על סבלם.

על פי הוראות פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג 1973 (להלן – הפקודה), קנביס – CANNABIS - הוא חומר המוגדר כ"סם מסוכן" שחל לגביו איסור שימושי אלא אם ניתן לדבר רישיון כדין.

הסמכות על פי הפקודה לתת רישיון לשימוש בקנביס היא של מנכ"ל משרד הבריאות או מי שהוסמך על ידו (להלן – ה-"מנהל").

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

3. תנאים נדרשים לקבלת רישיון לשימוש בקנביס למטרות רפואיות :

3.1. כללי:

3.1.1 הגשת פניה בבקשה לקבלת רישיון שימוש בקנאביס למטרות רפואיות, על פי המפורט בנוהל זה.

3.1.2 ככלל, רישיון לשימוש בקנאביס לא יינתן אלא לאחר מיצוי הטיפולים המקובלים ובהתוויה מוכרת בלבד. רשימת ההתוויות המוכרות מפורטת בסעיף קטן 3.2, רשימה שתעודכן מעת לעת ככל שייצטבר מידע נוסף שיצדיק עדכון כאמור.

3.1.3 התוויות נגד – טרם הגשת המלצה ובקשה לאישור שימוש בקנאביס למטרות רפואיות על הרופא הממליץ לשלול קיומן של התוויות נגד ("קונטראינדיקציות") מלאות או חלקיות.

התוויות נגד יחסיות למתן קנביס הינן: אי ספיקת לב, פסיכوزה, מצב פסיכוטי בעבר, הפרעה חרדתית, ותורשה פסיכיאטרית משמעותית בקרוב משפחה מדרגה ראשונה במיוחד במטופלים צעירים מגיל 30 והיסטוריה של התמכרות או שימוש לרעה בסמים.

3.1.4 האמור משקף את התוויות הנגד העיקריות הידועות היום, אך אינו מהווה רשימה סגורה ויתכנו התוויות נגד נוספות הנגזרות ממצבו הפרטני של המטופל לרבות עקב שימוש מקביל בתרופות או תכשירים וחשש לאינטראקציה שלילית או תופעות לוואי לא רצויות בשל השילוב.

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

3. תנאים נדרשים לקבלת רישיון לשימוש בקנביס למטרות רפואיות :

3.1. כללי:

3.1.1 הגשת פניה בבקשה לקבלת רישיון שימוש בקנאביס למטרות רפואיות, על פי המפורט בנוהל זה.

3.1.2 **ככלל**, רישיון לשימוש בקנאביס לא יינתן אלא לאחר מיצוי הטיפולים המקובלים ובהתוויה מוכרת בלבד. רשימת ההתוויות המוכרות מפורטת בסעיף קטן 3.2, רשימה שתעודכן מעת לעת ככל שייצטבר מידע נוסף שיצדיק עדכון כאמור.

התוויות נגד יחסיות למתן קנביס הינן: אי ספיקות לב, פטיכוחה, מצב פסיכיאטרי בעבר, הפרעה חרדתית, ותורשה פסיכיאטרית משמעותית בקרוב משפחה מדרגה ראשונה במיוחד במטופלים צעירים מגיל 30 והיסטוריה של התמכרות או שימוש לרעה בסמים.

3.1.4 האמור משקף את התוויות הנגד העיקריות הידועות היום, אך אינו מהווה רשימה סגורה ויתכנו התוויות נגד נוספות הנגזרות ממצבו הפרטני של המטופל לרבות עקב שימוש מקביל בתרופות או תכשירים וחשש לאינטראקציה שלילית או תופעות לוואי לא רצויות בשל השילוב.

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

3. תנאים נדרשים לקבלת רישיון לשימוש בקנביס למטרות רפואיות :

3.1. כללי:

3.1.1 הגשת פניה בבקשה לקבלת רישיון שימוש בקנאביס למטרות רפואיות, על פי המפורט בנוהל זה.

3.1.3 **התוויות נגד** – טרם הגשת המלצה ובקשה לאישור שימוש בקנאביס למטרות רפואיות על הרופא הממליץ לשלול קיומן של התוויות נגד ("קונטראינדיקציות") מלאות או חלקיות.

התוויות נגד יחסיות למתן קנביס הינן: אי ספיקת לב, פסיכוזה, מצב פסיכוטי בעבר, הפרעה חרדתית, ותורשה פסיכיאטרית משמעותית בקרוב משפחה מדרגה ראשונה במיוחד במטופלים צעירים מגיל 30 והיסטוריה של התמכרות או שימוש לרעה בסמים.

סגורה ויתכנו התוויות נגד נוספות הנגזרות ממצבו הפרטני של המטופל לרבות עקב שימוש מקביל בתרופות או תכשירים וחשש לאינטראקציה שלילית או תופעות לוואי לא רצויות בשל השילוב.

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

3. תנאים נדרשים לקבלת רשיון לשימוש בקנביס למטרות רפואיות :

3.1. כללי:

3.1.1 הגשת פניה בבקשה לקבלת רישיון שימוש בקנאביס למטרות רפואיות. על פי

3.2.3 בתחום הכאב:

למטופלים הסובלים מכאב נוירופאתי ממקור אורגני ברור, המטופלים במרפאת כאב מוכרת בתקופה של שנה לפחות לפני הגשת הבקשה, לאחר מיצוי אפשרויות טיפול מקובלות ובהמלצת מרפאת הכאב בה הם מטופלים ובצירוף :

א. שאלון BRIEF PAIN INVENTORY (BPI) מלא, אשר ישמש ככלי למעקב אחר המטופל בהקשר של יעילות הטיפול בקנביס.

סגורה ויתכנו התוויות נגד נוספות הנגזרות ממצבו הפרטני של המטופל לרבות עקב שימוש מקביל בתרופות או תכשירים וחשש לאינטראקציה שלילית או תופעות לוואי לא רצויות בשל השילוב.

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

יש כיום שמונה חברות המגדלות ומספקות קנאביס:

תיקון עולם

BETTER

IMC חקלאות

שיח שריד

שאיפה לחיים

טבע אדיר

פרמוקן

קנדוק

ועוד חברה המספקת מיצויים מחומר שאינה מגדלת בעצמה ושמה
קנאבליס

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

3.6 דרכי הפניית הבקשה לקבלת רישיון לשימוש בקנביס ל"מנהל" או בקשות לשינוי מינון:

בקשה לאישור שימוש בקנביס מסיבות רפואיות, או בקשה לשנות מינון או צורת צריכה לגבי מטופל, יוגשו בהתאם למפורט בסעיף זה.

3.6.1 הבקשה תוגש על ידי רופא מומחה בתחום המחלה בגינה מומלץ הטיפול בקנביס, הממליץ על אישור השימוש בקנביס למטרות הרפואיות המפורטות בבקשה.

3.6.2 בבקשה יש לכלול את כל הפרטים הנדרשים בהתאם לתקנות הסמים המסוכנים וכן כתובת למשלוח דואר, ככל שכתובת זו שונה מכתובת המגורים של המבקש.

3.6.3 לבקשה יש לצרף סיכום מידע רפואי מלא ועדכני מרופא המשפחה.

3.6.4 במקרה של בקשה לאישור שימוש בהתווית כאב (מכל סוג שהוא) – יש לצרף שאלון BPI (BRIEF PAIN INVENTORY) מלא, אשר ישמש ככלי למעקב אחר המטופל בהקשר של יעילות הטיפול בקנביס. השאלונים יותאמו למחלה ממנה סובל המטופל ואשר בגינה מוגשת הבקשה לקנאביס ויכללו את הפרטים הרלוונטים הדרושים להערכת מצבו.

3.6.5 במידה ומבוקשת הוספת משנע לקנביס (מנקודת הניפוק אל מקום השימוש כמצוין בבקשה), חובה לצרף צילום של תעודת הזיהוי של המשנע.

3.6.6 בקשה שתגיע ללא כל הפרטים הנדרשים כמפורט בנוהל זה, לא תינתן בה החלטה עד להשלמת הפרטים הנדרשים.

3.6.7 הפניה ל"מנהל" תעשה על-ידי הרופא המומחה הממליץ, רק באמצעות הטופס המובנה שהקישור אליו מפורסם באתר משרד הבריאות <http://www.health.gov.il>. לטופס המובנה ניתן לצרף מסמכים נוספים בהתאם לנסיבות.

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

צורות השימוש המקובלות בקנאביס:

1. כמיצוי מהול בשמן.
2. תפרחות לשימוש באמצעות מכשירי אידוי
3. עישון

הערות:

- הציבור מאלתר צורות שימוש נוספות ביוזמתו ללא אישור רשמי.
- בצר לו, הציבור רוכש קנאביס ממקורות לא רשמיים

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

המילה האחת קנאביס מייצגת מגוון עשיר של תכשירים:

1. מתייחסים כיום לריכוזי הקנאבינואידים THC ו- CBD.
2. מתייחסים לאפיון כ- Indica ו- Sativa
3. יש אפשרות לשלב סוגים שונים וצורות נטילה שונות במהלך היום ובהתייחס לנסיבות שונות.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

- מעמד הקנאביס כסם מסוכן
- הסתייגות הממסד הרפואי מן השימוש בקנאביס
- חסך ברופאים ובנקודות חלוקה והדרכה בשימוש

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

ברקע לכך מצביעים על מספר מאפיינים המגבילים את
קידום השימוש בקנאביס היום:

- דלות המחקר הקליני לביסוס השימוש בקנאביס על פי אמות המידה המקובלות בממסד הרפואי
- חוסר אחידות בתכולת ואיכות התכשירים

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

וכאן, סוף סוף מגיע העניין של הקנאביס כצמח:

ברור שהמפתח לקידום השימוש הרפואי בקנאביס מצוי
במחקר.

הקושי לייצר מוצר אחיד והדיר לאורך זמן נגזר מהיות
הקנאביס צמח – ומגבלה זאת מקשה על ביצוע מחקר על
פי אמות המידה המקובלות כיום בתעשיית התרופות.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

בנוסף לכך כפוף השימוש בקנאביס למנגנון מגביל הגוזל לרופאים זמן, וחושף אותם ללחצים מן הציבור מצד אחד, ומן הממסד הרפואי מצד שני.

הרופאים חשים חשופים בשל היעדר ביטחון בשימוש בקנאביס – בין השאר בשל היעדר הכשרה וניסיון בשימוש בו, וכן בשל חשש לזהותם המקצועית.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

דוגמא:

פעם אחת, לפני שנים פנתה אלי לעזרה בת של גבר שגר כ- 130 ק"מ ממקום עבודתי.

דובר על גבר בן 87 עם לימפומה בשלב כה מתקדם, ובמצב כה ירוד שלהערכת ההמטולוג המטפל לא היה מקום לטיפול במחלה, אלא לטיפול תומך בלבד.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

דוגמא:

ניפקתי רישיון לשימוש בקנאביס עבורו.

דווח לי על שיפור במצבו.

שנה לאחר מכן הגיעה הבת למשרדי כדי להודות לי על השירות שנעשה למען אביה שלא קיבל טיפול כימותרפי ללימפומה.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

דוגמא:

ביחד עם הבת, הגיע גם האב עצמו שביקש להגיע ולהודות לי אישית על מתן האישור לקנאביס שהביא לו הקלה רבה.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

דוגמא:

שאלתי אותם האם רופא המשפחה שהתנגד
נחרצות למתן הקנאביס עודכן בדבר השיפור
המפתיע במצבו של האב והשרדותו לאורך זמן כה
רב באיכות חיים טובה לאין שיעור מזאת שחוזה
קודם לקבלת הקנאביס.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

דוגמא:

נענית כי הרופא עודכן אודות השיפור הממושך
במצבו של האב.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

דוגמא:

וביקשתי לדעת אם הנסיון הזה שינה את עמדתו ביחס לשימוש בקנאביס.

התשובה הייתה כי עמדתו של רופא המשפחה לא השתנתה!

יתירה מזאת, הוא הבהיר כי לו היה הדבר תלוי בו – אף היום, גם עם ההכרות עם התגובה לקנאביס במקרה הנדון הוא היה עומד בסירובו להמליץ על שימוש בקנאביס.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

דוגמא:

רופא זה אף פעל ברוח זאת, וחבר עם רופאים
נוספים לכתוב מכתב מחאה לרשויות על השימוש
שנעשה בקנאביס.

לסיכום

הקנאביס ורפואה -

בהתבסס על תצפיות אמפיריות נטען על סמך השכל הישר כי הקנאביס עוזר בהקלה כאבים.

תהליך המדיקליזציה כופה כללי פעולה של הרפואה המסודית על ההתייחסות לקנאביס.

למרות המדיקליזציה מושפעת ההתייחסות לשימוש הרפואי בקנאביס גם מהיבטים נוספים רבים, כדוגמת מעמדות התרבותי, נורמטיבי, חוקי...

המחקר המדעי של הקנאביס התקדם משמעותית ברמת מדעי יסוד, ואולם המחקר הקליני עדיין דל במידה שאינה מאפשרת לממסד הרפואי לעשות בו שימוש מבלי לחרוג מכללי הפעולה המקובלים עליו כיום.

לסיכום

כאב בעיני הרפואה -

הכאב הוא בראש וראשונה חוויה סובייקטיבית.

כל ההתקדמות במחקר הרפואי אינה יכול להציב חלופה לדיווח של הפרט החווה את הכאב.

לסיכום

קנאביס לטיפול בכאב – ישראל 2018

יש כיום בישראל מנגנון להנגשת קנאביס לצרכים רפואיים מוגדרים.

מגוון מגבלות וליקויים מצמצמים כיום את הגישה לקנאביס אף עבור פרטים העומדים בקריטריונים לקבלתו לצרכים רפואיים.

לסיכום

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית –

המחקר הקליני הוא גורם חשוב לקידום השימוש הרפואי בקנאביס, אך אופיו כתוצר צמחי מקשה על ביצוע המחקר הנדרש.

אף שהממסד הרפואי מייחס את העיכוב באימוץ השימוש בקנאביס לצרכים רפואיים לקשיים בהכפפתו לכללים הנוהגים ברפואה המודרנית, היבטים נוספים כגון מעמדו הנורמטיבי והחוקי מהווים חסמים נוספים אשר אף פולשים לתוך המרחב הרפואי המקצועי.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

וכאן, סוף סוף מגיע העניין של הקנאביס כצמח:

הקשיים הללו, בין השאר, תורמים לכך שהרופאים, אלה אשר מחוייבים לפעול כמיטב יכולתם למען הרווחה הרפואית של המטופלים מסוייגים משימוש בקנאביס לצורך זה:

אף אם מגיע מטופל המבהיר, ואף מדגים את התועלת הרפואית שהפיק מן הקנאביס יטענו רופאים רבים כי לפי שעה אין בסיס מדעי למתן טיפול עם קנאביס.

מכשולים להטמעת הקנאביס ברפואה המוסדית

וכאן, סוף סוף מגיע העניין של הקנאביס כצמח:

הקשיים הללו, בין השאר, תורמים לכך שהרופאים, אלה אשר מחוייבים לפעול כמיטב יכולתם למען הרווחה הרפואית של המטופלים מסוייגים משימוש בקנאביס לצורך זה:

אף אם מגיע מטופל המבהיר, ואף מדגים את התועלת הרפואית שהפיק מן הקנאביס יטענו רופאים רבים כי לפי שעה אין בסיס מדעי למתן טיפול עם קנאביס.

